

Μαθηματικά Δ' Δημοτικού

Τετράδιο Εργασιών δ' τεύχος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Ξανθή Βαμβακούση , Εκπαιδευτικός Γεώργιος Καργιωτάκης , Εκπαιδευτικός Αλεξάνδρα-Δέσποινα Μπομποτινού , Εκπαιδευτικός Αθανάσιος Σαΐτης , Εκπαιδευτικός
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Ευγένιος Αυγερινός , Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου Παναγιώτης Γιαβρίμης , Σχολικός Σύμβουλος Σταμάτης Βούλγαρης , Εκπαιδευτικός
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Πέτρος Μπουλούμπασης , Σκιτσογράφος-Εικονογράφος
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Σοφία Τσακιρίδου , Φιλολόγος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Γεώργιος Τύπας , Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Γεώργιος Πολύζος , Πάρεδρος ε.θ. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Αλέξανδρος Ψυχούλης , Εικαστικός Καλλιτέχνης
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Στη συγγραφή του δείγματος γραφής, που αποτελεί μέρος του παρόντος βιβλίου, συμμετείχε και η **Θεοδώρα Πατσαλού**, Εκπαιδευτικός.

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΓΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Μόν. Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Μόν. Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΜΑΚΕΤΑΣ,
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΒΑΣΕΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ,
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

**Ξανθή Βαμβακούση Γεώργιος Καργιωτάκης Αλεξάνδρα-Δέσποινα Μπομποτίνου
Αθανάσιος Σαΐτης**

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: **ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

Μαθηματικά Δ' Δημοτικού

Τετράδιο Εργασιών

δ' τεύχος

Οι ήρωες του βιβλίου

Στέλλα

Νικήτας

Ηρώ

Σαλ

Πέτρος

Πίνακας Περιεχομένων

Άξονες Περιεχομένου

- αριθμοί
- αριθμοί και πράξεις
- γεωμετρία
- μετρήσεις
- στατιστική
- προβλήματα

Σύμβολα - Κλειδιά

εργασία με την ομάδα

εργασία με τον διπλανό

συζήτηση στην τάξη με τον δάσκαλο

ανταλλαγή

φάκελος εργασιών μαθητή

χρήση υπολογιστή τσέπης

χρήση χάρακα

κλεψύδρα

Γ' Περίοδος

- 41** Πολλαπλασιάζω με τριψήφιο πολλαπλασιαστή
Πόσο τρώει ένας ελέφαντας; 6-7
- 42** Διαιρώ με διψήφιο διαιρέτη
Διαιρώ με διάφορους τρόπους 8-9
- 43** Αντίστροφα προβλήματα
Αρχαιολογικοί χώροι της Ελλάδας 10-11
- 44** Μαθαίνω για την αναγωγή στη μονάδα
Γλυκό κυδώνι 12-13
- 45** Διαχειρίζομαι σύνθετα προβλήματα
Τα βιβλία των μαθηματικών φτάνουν στην Καστοριά 14-15
- 46** Διατυπώνω και επιλύω προβλήματα
Παραγωγή ελαιόλαδου στην Κρήτη 16-17

7η επανάληψη

18-19

- 47** Γνωρίζω τους αριθμούς ως το 1.000.000
Προϊστορικά ευρήματα στον ελλαδικό χώρο 20-21
- 48** Διαχειρίζομαι αριθμούς ως το 1.000.000
Παιχνίδι με κάρτες 22-23

- 49** Διαχειρίζομαι προβλήματα με μεγάλους αριθμούς
Ανθρωπιστική βοήθεια 24-25
- 50** Μετρώ τον χρόνο (1)
Διακοπή ρεύματος 26-27
- 51** Μετρώ τον χρόνο (2)
Γενεαλογικό δέντρο 28-29

8η επανάληψη

30-31

- 52** Μαθαίνω για τα στερεά σώματα
Το δωμάτιο του Πέτρου 32-33
- 53** Κατασκευάζω στερεά
Άχρηστα κουτιά αλλάζουν όψη 34-35
- 54** Μαθαίνω για τη χωρητικότητα
Δοχεία διαφόρων ειδών 36-37
- 55** Μοτίβα
Ανακαλύπτουμε τον κανόνα 38-39
- 56** Διαχειρίζομαι πληροφορίες
Στα ακριτικά νησιά 40-41

9η επανάληψη

42-43

- Συνοπτικό Γ' Περιόδου 44-45

Υπόμνημα

Συμβολίζει την περίοδο κατά την οποία λαμβάνει χώρα η διδασκαλία.

Συμβολίζει τον αριθμό του κεφαλαίου.
Το χρώμα του αριθμού συμβολίζει τον άξονα περιεχομένου στον οποίο αντιστοιχεί το κεφάλαιο.

A' Περίοδος

- 1** Θυμάμαι ό,τι έμαθα από τη Γ' τάξη
Στο Λούνα Παρκ 6-7

Αντιστοιχεί στον μαθηματικό τίτλο του κεφαλαίου.

Αριθμός σελίδων στις οποίες βρίσκεται η διδακτική ενότητα.

Αντιστοιχεί στον τίτλο της Δραστηριότητας - Ανακάλυψης.

41

Πολλαπλασιάζω με τριψήφιο πολλαπλασιαστή

- 1) Η παρακάτω πράξη δεν είναι σωστή. Εξηγώ πού είναι το λάθος και τη λύνω σωστά.

Ελέγχω:

$$\begin{array}{r} 347 \\ \times 278 \\ \hline 2476 \\ 2429 \\ +694 \\ \hline 33.706 \end{array}$$

Εξηγώ:

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

Υπολογίζω και επαληθεύω αλλάζοντας τον πολλαπλασιαστή με τον πολλαπλασιαστέο.

- 2) Είναι δυνατόν να ισχύει: $25.453 \times 5 = 127.263$; Εξηγώ: .....

.....

- 3) Ο Πέτρος πολλαπλασίασε δύο αριθμούς. Είναι σωστό το γινόμενο που βρήκε; Εκτιμώ: .....

$$709 \times 50 = 3.450$$

- Υπολογίζω σύντομα.

- 4) Βρίσκω τους αριθμούς που λείπουν:

$$536 \times \dots = 53.600$$

$$8 \times \dots = 80.000$$

$$3.925 \times \dots = 39.250$$

$$74 \times \dots = 74.000$$

- Εξηγώ ποιον κανόνα χρησιμοποίησα:

.....
 .....

Υπολογίζω με τον νου:

• 85×50

• 64×50

• 148×50

• 128×50

• 324×50

• 89×500

- 5) Σε μια περιοχή της αφρικανικής σαβάνας ζουν 125 ελέφαντες περίπου. Πόσα κιλά τροφής καταναλώνουν σε μία εβδομάδα;

6)

Έχω βρει έναν τρόπο για να υπολογίζω ευκολότερα κάποια γινόμενα. Δες!

$$25 \times 32 = 25 \times 4 \times 8 = 800$$

$\begin{array}{c} \uparrow \quad \uparrow \\ 100 \end{array}$

Αν εφαρμόσουμε τον τρόπο της Ηρώς για να υπολογίσουμε το γινόμενο 250×36 , πώς μας συμφέρει να αναλύσουμε το **36**; Επιλέγουμε με και εξηγούμε προφορικά την επιλογή μας.

$250 \times 3 \times 12$ $250 \times 4 \times 9$

- 7) Η καρδιά μιας νυχτερίδας χτυπά 750 φορές το λεπτό. Πόσες φορές χτυπάει σε 4 ώρες;

Μπορείς να το υπολογίσεις σύντομα;

Υπολογίζουμε τα παρακάτω γινόμενα με τον τρόπο της Ηρώς.

• 25×16

• 150×16

• 350×12

• 5×124

• 500×64

42

Διαιρώ με διψήφιο διαιρέτη

1) Κάνω τις πράξεις και επαληθεύω:

$$\begin{array}{r|l} 774 & 18 \\ \hline \dots\dots & \\ \dots\dots & \\ \dots\dots & \\ \dots\dots & \end{array} \quad \text{Επαληθεύω}$$

ατελής διαίρεση

τέλεια διαίρεση

$$\begin{array}{r|l} 2.662 & 19 \\ \hline \dots\dots & \\ \dots\dots & \\ \dots\dots & \\ \dots\dots & \end{array} \quad \text{Επαληθεύω}$$

ατελής διαίρεση

τέλεια διαίρεση

2) Έκανε σωστά την πράξη ο Σαλ;
Εκτιμώ: .....

$$\begin{array}{r|l} \text{I I I I} & \\ 8.551 & 17 \\ - 85 & 53 \\ \hline 051 & \\ - 51 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

Εξηγώ: .....

.....

3) Επιλύω και επαληθεύω την πράξη:
 $39.280 : 36 = \dots\dots\dots$

$$\begin{array}{r|l} 39.280 & 36 \\ \hline & \text{Επαληθεύω} \end{array}$$

4) Συμπληρώνω με τα κατάλληλα ψηφία:

$$\begin{array}{r|l} \text{I I I I} & \\ 6.290 & 37 \\ - 37 & \square 7 \square \\ \hline \square \square 9 & \\ - 259 & \\ \hline = \square & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} \text{I I I I} & \\ 5.462 & 43 \\ - 43 & 1 \square \square \\ \hline 1 \square \square & \\ - 86 & \\ \hline 3 \square \square & \\ - 301 & \\ \hline = \square & \end{array}$$

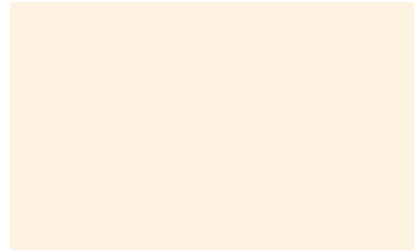
$$\begin{array}{r|l} \text{I I I I} & \\ 7.\square\square\square & 51 \\ - 51 & 1 \square \square \\ \hline 190 & \\ - 153 & \\ \hline 370 & \\ - 357 & \\ \hline 13 & \end{array}$$

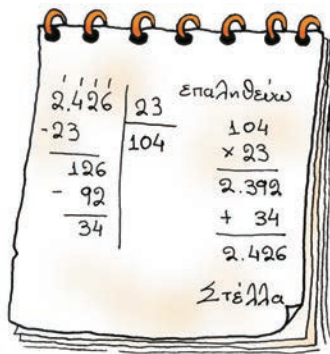
5) Σπαζοκεφαλιά!!!

Έχω έναν αριθμό στο μυαλό μου.
Αν τον διαιρέσω με το 15, θα
βρω 17 και θα περισσέψουν 4.
Ποιος είναι ο αριθμός;

6)

Η Στέλλα και η Ηρώ έκαναν τη διαίρεση. Είναι δυνατόν να είναι και οι δύο διαιρέσεις σωστές;

Εξηγούμε: .....
.....
.....
.....

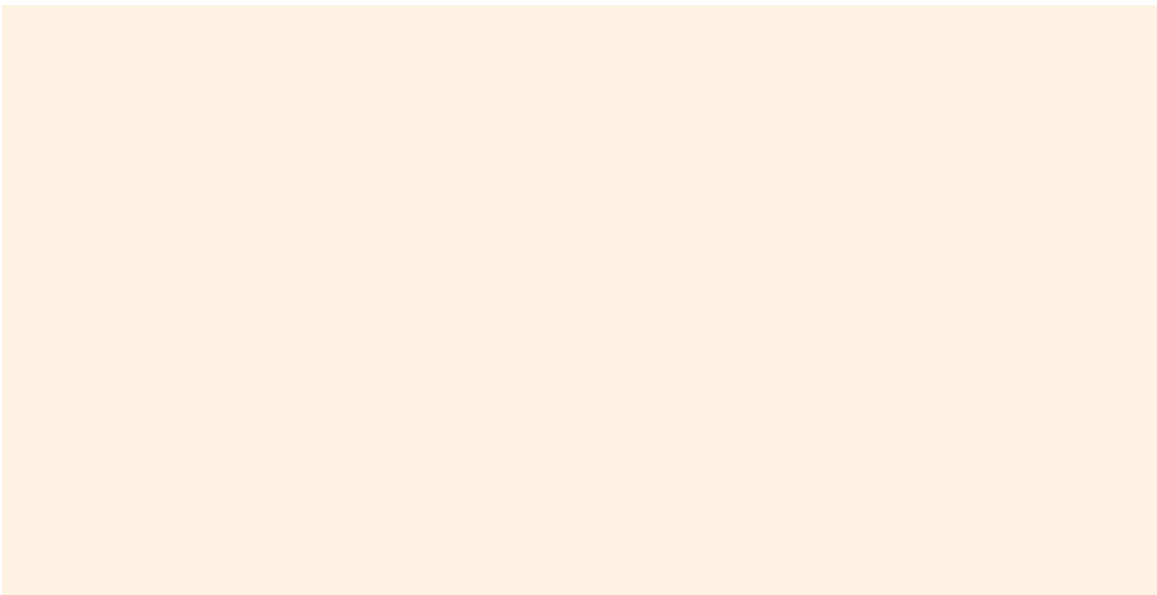

7)

Βρίσκουμε τρόπους για να υπολογίσουμε το αποτέλεσμα της πράξης:

1.235 : 225

43

Αντίστροφα προβλήματα

- 1) Συμπληρώνω τον προσθετέο, ώστε να έχω ως κρατούμενο 1 Εκατοντάδα Χιλιάδων.

$$\begin{array}{r} \Delta \text{X} \text{X} \text{ Ε} \Delta \text{M} \\ 67.079 \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

- Συμπληρώνω τον αφαιρετέο, ώστε να έχω ως δανεικό 1 Δεκάδα Χιλιάδων.

$$\begin{array}{r} \Delta \text{X} \text{X} \text{ Ε} \Delta \text{M} \\ 32.106 \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

- 2) Εκτιμώ αν το παρακάτω αποτέλεσμα είναι σωστό:

$$68.235 - 24.746 = 83.489$$

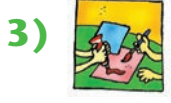
Εξηγώ: .....

.....

.....

Επιλύω και επαληθεύω:

$$\begin{array}{r} \dots\dots\dots \\ - \dots\dots\dots \\ \hline \dots\dots\dots \end{array}$$

- 3) α) Εκτιμούμε το αποτέλεσμα της πρόσθεσης $25.032 + 163 + 7.805$

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 25.000 + \dots\dots + \dots\dots \end{array}$$

- β) Υπολογίζουμε ακριβώς το άθροισμα και βρίσκουμε τρόπους για να επαληθεύσουμε:

- 4) Σπαζοκεφαλιά!!!

Έχω έναν αριθμό στο μυαλό μου. Αν αφαιρέσω απ' αυτόν το 28.003, βρίσκω 62.985. Ποιος είναι ο αριθμός αυτός;

5) Ένα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο έχει εμβαδόν 600 τ.εκ. Το πλάτος του είναι 20 εκ. Πόσο είναι το μήκος του; Οργανώνω τα στοιχεία...

α) σ' ένα πρόχειρο σχήμα

β) σ' έναν πίνακα

Μήκος (Ζ)	.....
Πλάτος (Δ)	.....
Εμβαδόν (Δ)	.....

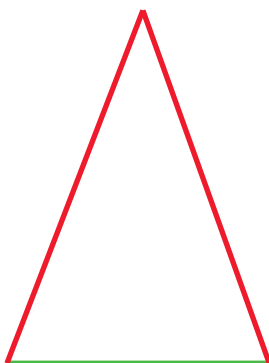
γ) Διατυπώνω ένα αντίστροφο πρόβλημα.

.....

.....

6) Ένα τρίγωνο έχει περίμετρο 44,50 εκ. Δύο από τις πλευρές του είναι ίσες, με μήκος 18,25 εκ. η καθεμιά. Ποιο είναι το μήκος της τρίτης πλευράς; Οργανώνω τα στοιχεία...

α) σ' ένα πρόχειρο σχήμα

β) σ' έναν πίνακα

1η κόκκινη πλευρά (Δ)	2η κόκκινη πλευρά (Δ)	πράσινη πλευρά (Ζ)	περίμετρος (Δ)

γ) Διατυπώνω ένα αντίστροφο πρόβλημα.

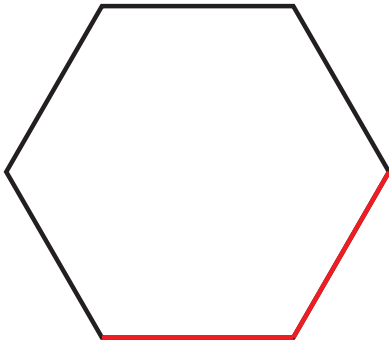
.....

.....

44

Μαθαίνω για την αναγωγή στη μονάδα

- 1) Η Ηρώ με το σχεδιαστικό πρόγραμμα του υπολογιστή της έφτιαξε ένα εξαγώνο. Όλες οι πλευρές του είναι ίσες. Αν οι 2 κόκκινες πλευρές έχουν συνολικό μήκος 24 εκ., πόση είναι η περίμετρος του εξαγώνου;

2)

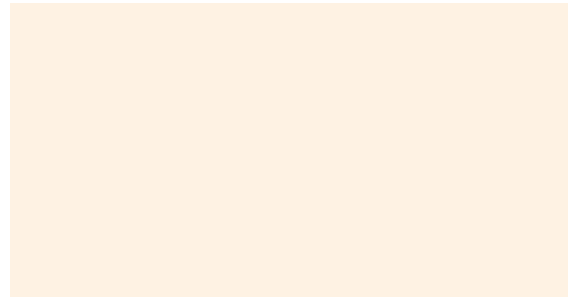
Το ακριβότερο μπαχαρικό του κόσμου παράγεται στην Κοζάνη και είναι ο κρόκος (σαφράν).

Συμπληρώνω στον πίνακα ό,τι λείπει:

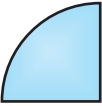
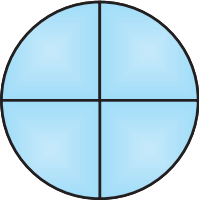
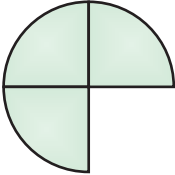
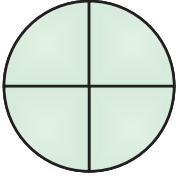
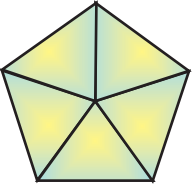
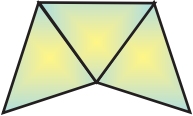
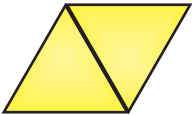
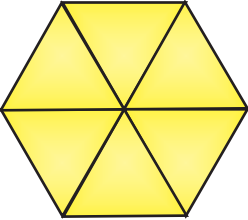
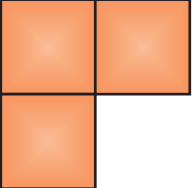
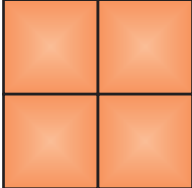
Κρόκος	18 κ.	2 κ.	250 γραμμ.
Τιμή	15.120 €	.....	.....

- 3) Η μητέρα της Στέλλας αγόρασε μισό κιλό φέτα και πλήρωσε 6,50 €. Ο πατέρας του Σαλ αγόρασε 3 κιλά από την ίδια φέτα. Πόσα πλήρωσε;

4) Ένα τέταρτο του κιλού ανθότυρο κοστίζει 75 λεπτά. Πόσο κοστίζουν τα 2 κιλά;

5) Παρατηρώ και συμπληρώνω:

• Αν		= 1,25	τότε:		= .....
• Αν		= 24	τότε:		= .....
• Αν		= 100	τότε:		= .....
• Αν		= 1	τότε:		= .....
• Αν		= 0,75	τότε:		= .....

45

Διαχειρίζομαι σύνθετα προβλήματα

- 1) Η Σοφία έχει ύψος 1,42 μ. και είναι 7 εκ. ψηλότερη από τη Μαρίνα. Ποιο είναι το ύψος της Μαρίνας;

- Ελέγχω το αποτέλεσμα της Ηρώς:

Η Μαρίνα είναι 1,49 μ.

- 2) Η μητέρα του Νικήτα αγόρασε 6 κ. πατάτες και πλήρωσε 4,80 €. Πόσο έκανε το 1 κ. πατάτες;

- Ελέγχω το αποτέλεσμα του Νικήτα:

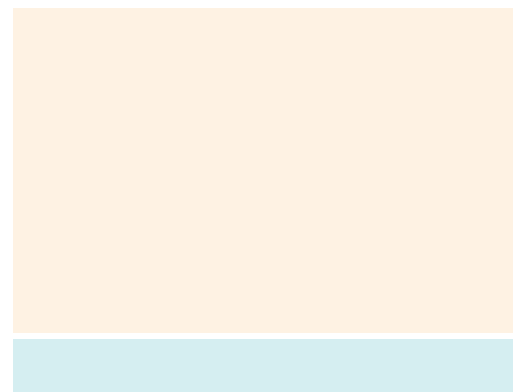
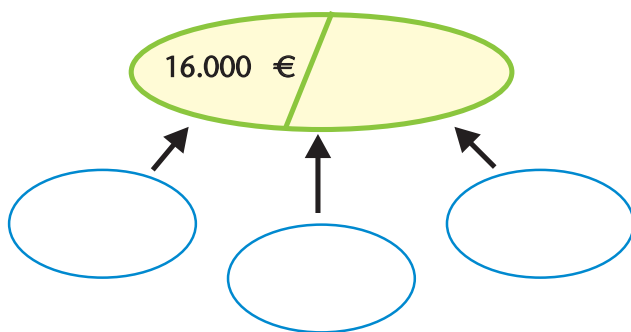
Υπολόγισα ότι το ένα κιλό κοστίζει 70 λεπτά.

- 3) Στο σπίτι της Ηρώς αγαπούν τα γλυκά του κουταλιού. Ο πατέρας της αγόρασε 6 κιλά περγαμόντο για να φτιάξουν γλυκό και πλήρωσε 12 €. Η μητέρα της αγόρασε 4 κιλά νεράντζα και πλήρωσε ακριβώς τα ίδια χρήματα. Σκέφτηκε όμως ότι δε θα της φτάσουν και αγόρασε 2,5 κιλά ακόμη. Πόσα χρήματα πλήρωσε για τα 2,5 κιλά;

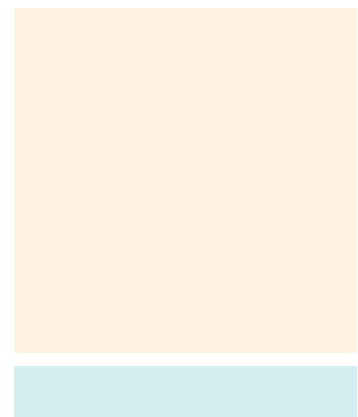
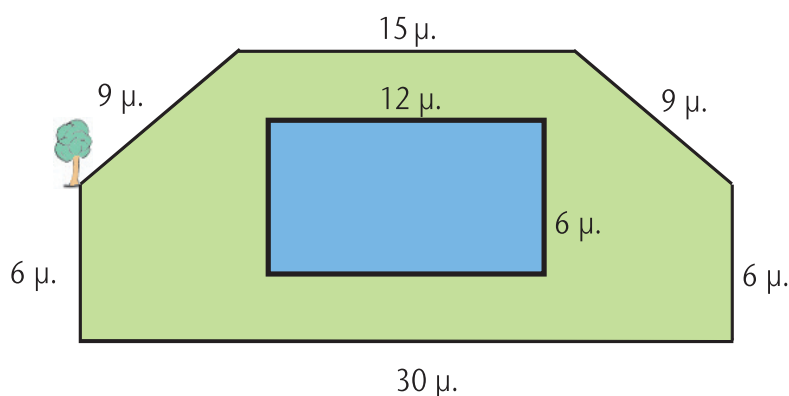
- 4) Στο **ετήσιο εισόδημα** της οικογένειας του Πέτρου συνεισφέρουν και οι δύο του γονείς. Από το κοινό τους εισόδημα οι γονείς του διαθέτουν 6.600 € για το ενοίκιο του σπιτιού τους και 11.500 € για ένδυση και διατροφή. Τους μένουν ακόμη 15.900 € για τις υπόλοιπες ανάγκες τους. Το ετήσιο εισόδημα της μητέρας είναι **16.000 €**. Ποιο είναι το εισόδημα του πατέρα;

- Συμπληρώνω στο σχεδιάγραμμα τα στοιχεία του προβλήματος.
- Βάζω ερωτηματικό (;) στη θέση του ζητούμενου στοιχείου.
- Στη συνέχεια επιλύω το πρόβλημα.

- 5) Ο Δήμος Ηλιούπολης αξιοποίησε ένα οικόπεδο για να φτιάξει ένα ανοιχτό κολυμβητήριο. Περιμετρικά στο οικόπεδο φυτεύτηκαν δέντρα σε απόσταση 3 μέτρων το ένα από το άλλο. Πόσα δέντρα φυτεύτηκαν συνολικά;

- Αξιοποιώ τις πληροφορίες από το παρακάτω σχεδιάγραμμα, για να απαντήσω στο ερώτημα του προβλήματος.

46

Διατυπώνω και επιλύω προβλήματα

1)

Συμπληρώνουμε το παρακάτω κείμενο μ' ένα ερώτημα. Επιλύουμε το πρόβλημα που προκύπτει:

- Ένα εργοστάσιο παράγει σοκολάτες γάλακτος και σοκολάτες υγείας. Το εργοστάσιο παράγει 12.460 κ. σοκολάτες γάλακτος και 7.300 κ. σοκολάτες υγείας την ημέρα και λειτουργεί 5 ημέρες την εβδομάδα. ....

.....
.....

2)

Σημειώνω στο **πλαίσιο** μια πληροφορία που δεν είναι απαραίτητη για την επίλυση του προβλήματος που ακολουθεί. Στη συνέχεια επιλύω το πρόβλημα.

.....

.....

- Ένας περιπτεράς πούλησε σ' έναν μήνα 62 πακέτα με 3 σοκολάτες γάλακτος το καθένα και εισέπραξε 372 €. Τον επόμενο μήνα πούλησε 70 όμοια πακέτα. Πόσα χρήματα εισέπραξε και τους δύο μήνες;

3)

Στο πλαίσιο μιας έρευνας του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, τα παιδιά ενός γεωγραφικού διαμερίσματος ρωτήθηκαν πόσα βιβλία διάβασαν σ' έναν χρόνο. Στο κάθε παιδί που διάβασε περισσότερα από 5 βιβλία προσφέρθηκαν δύο βιβλία ως δώρο. Πόσα βιβλία προσφέρθηκαν συνολικά στα παιδιά;

